

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **H. S. N.**, zast. Mgr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2016, č. j. CPR-11560-2/ČJ-2016-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2016, č. j. 2 A 60/2016 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jako „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 4. 2016, č. j. KRPA-49920-28/ČJ-2016-000022, kterým bylo rozhodnuto o správním vyhoštění stěžovatele dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v trvání jednoho roku.

[2] Stěžovatel v České republice pobývá od roku 2009, přičemž od té doby několikrát změnil své bydliště. Uváděl, že se svou přítelkyní má dvě děti, u kterých dne 18. 1. 2017

uznal své otcovství. V období od 17. 2. 2015 do 7. 1. 2016 byl ve výkonu trestu odnětí svobody. V den jeho propuštění mu byl vydán výjezdní příkaz, který jej opravňoval k pobytu na území České republiky do 5. 2. 2016. Dne 8. 2. 2016 mu bylo oznámeno zahájení řízení ve věci správního vyhoštění.

[3] V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že nesdílí námitku stěžovatele, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené z důvodu zásahu do soukromého a rodinného života. Stěžovatel totiž se svou sestrou a její rodinou začal bydlet až po propuštění z výkonu trestu dne 7. 1. 2016. Tedy v době, kdy mu již byl udělen výjezdní příkaz, který ho opravňoval k pobytu na území České republiky pouze z důvodů, aby si zajistil vše potřebné k opuštění republiky, a to pouze po dobu jeho platnosti, tedy do 5. 2. 2016. Po propuštění z výkonu trestu navíc stěžovatel nemohl již využít svého minulého bydlení, neboť v době jeho výkonu trestu zanikl právní titul k jeho užívání. Soužití se sestrou a její rodinou bylo tedy velmi krátké, než aby ho bylo možné považovat za trvalé. Z tohoto důvodu nemohlo být do uvedeného soužití nepřiměřeně zasaženo správním vyhoštěním.

[4] Městský soud také zmínil rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, z něhož plyne, že pokud si cizinec začne budovat rodinné vazby na území jiného státu v době, kdy jeho pobyt je spojen s porušováním právních předpisů, nemůže být tato skutečnost sama o sobě považována za důvod, pro který nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vydat. K tomuto posoudil, že stěžovatel si začal rodinné vztahy se svou sestrou budovat až v době, kdy již byl jeho pobyt na území České republiky spojen s porušováním právních předpisů. Z tohoto důvodu tak nebylo možné takovýto argument považovat za důvod, pro který by nemohlo být vydáno rozhodnutí o jeho správním vyhoštění.

[5] Dále uvedl, že než bude ukončeno řízení o určení otcovství, které bylo zahájeno podáním žaloby na určení otcovství dne 1. 2. 2016, nelze považovat dcery provdané družky za dcery stěžovatele. Ten k nim tedy, do doby ukončení řízení o určení otcovství, nemá žádná zákonná rodičovská práva.

[6] Nevyhověl ani námitce znemožnění účasti na řízení o určení otcovství v důsledku správního vyhoštění. Upozornil na povinnost policie udělit vízum a umožnit vstup na území České republiky za účelem předvolání státním orgánem České republiky. Pokud by tedy byl stěžovatel soudem předvolán, byla by mu účast na tomto řízení umožněna.

[7] K otázce nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Uvedená judikatura zohledňuje při posouzení tohoto zásahu několik hledisek, přičemž všechna hlediska městský soud v napadeném rozsudku rozebral a subsumoval na situaci stěžovatele. K otázce rozsahu sociálních a kulturních vazeb na Českou republiku uvedl, že není pravdivé stěžovatelovo tvrzení, že je zde zcela integrován a je schopen se domluvit českým jazykem. Poukázal na to, že v řízení před žalovaným a před ním mu musel být ustanoven tlumočník, neboť českému jazyku nerozumí. Z uvedeného vyplývá, že se po celou dobu svého pobytu na území České republiky zdržoval pouze ve vietnamsky mluvící komunitě, jelikož se českému jazyku za tu dobu nenaučil. V tomto ohledu tak zhodnotil, že nelze hovořit o jeho integraci. V závěru své úvahy pak konstatoval, že většina stanovených podmínek svědčí v neprospěch stěžovatele.

pokračování

[8] V napadeném rozhodnutí rovněž městský soud odůvodnil, v souladu s odůvodněním žalovaného, proč ten nepochybil, když nepřistoupil k výsledku navrhovaného svědka - sestry stěžovatele. Uvedl, že nastěhování stěžovatele k jeho sestře poté, co byl propuštěn z výkonu trestu, nemohlo založit společné soužití, jelikož již v té době byl povinen opustit území České republiky. K tomuto dodal, že od příjezdu do České republiky v roce 2009, až do nástupu výkonu trestu dne 17. 2. 2015, žil zcela odděleně od své sestry a její rodiny. Nastěhování k ní proto nemohlo mít charakter trvalého vztahu mezi ním a její rodinou.

[9] V závěru odůvodnění městský soud upozornil na § 122 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Dle něj si stěžovatel může podat žádost o vydání nového rozhodnutí, kterým se zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, to však pouze za situace, kdy došlo k podstatné změně okolností, které byly důvodem pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Pokud by tedy došlo k určení otcovství stěžovatele ke dvěma dcerám jeho přítelkyně, způsobilo by to změnu okolností, ze kterých žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[10] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Ke stížnostnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. uvedl, že v řízení před správními orgány pravdivě popsal svou situaci. Nově uvádí, že k jeho dvěma dcerám uznal otcovství dne 18. 1. 2017, což doložil kopiemi protokolů o uznání otcovství. Ke svým dcerám má silné citové pouto a chce řádně plnit svá rodičovská práva a povinnosti. Dcery odloučením od rodičů trpí a stěžovatel má za to, že jeho vyhoštění bude mít velmi silný dopad na jejich další vývoj a budoucnost.

[12] K tvrzení, že vztah stěžovatele a jeho sestry je zcela účelový, uvedl, že se jedná pouze o domněnku soudu. On byl totiž se svou sestrou v kontaktu po celou dobu svého a jejího pobytu na území České republiky. K ní a k její rodině má velmi silné citové vazby.

[13] Stěžovatel tvrdí, že se svou pobytovou situací snažil hned po propuštění řešit. Opakovaně jednal se správními orgány, které mu však nebyly ochotny žádným způsobem pomoci a sdělit mu, jak má postupovat, aby svůj pobyt zlegalizoval. Navíc jej nesprávně poučily o fikci jeho pobytu, neboť mu sdělily, že mu svědčí až do 8. 2. 2016. Poukázal také na zásadu správního řízení uvedenou v § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř.“), která stanovuje, že správní orgány mají dotčeným osobám poskytovat potřebnou součinnost, přiměřeně je poučit o jejich právech a povinnostech a umožnit jim uplatnit jejich práva a oprávněné zájmy.

[14] Dále stěžovatel uvedl, že žalovaný ani soud se dostatečně nezabývaly otázkou přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Nezohlednily totiž důsledky, které by pro něj vyhoštění představovalo, ani dopady, jaké by to mohlo mít na jeho rodinu a snahu o legalizování jeho pobytu. Navíc ve svých rozhodnutích a při

hodnocení důkazů postupovaly formalisticky, když uvedly, že stěžovatel nemá na území České republiky vybudované pevné rodinné, společenské, ekonomické a kulturní vazby a není zde integrován, přičemž nemohlo tak dojít k narušení či zpřetrhání vazeb. K těmto tvrzením žalovaný neprovedl místní šetření, aby uvedené skutečnosti ověřil. Stěžovatel také spatřuje nedostatek v tom, že nebyl proveden výslech jeho sestry. Uvedené důkazy mohly uvést na pravou míru stav věci, což by ve svém důsledku mohlo vést k jinému právnímu posouzení. V tomto shledává kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[15] Dle jeho tvrzení se jedná o nepřiměřený zásah tak, jak jej uvádí § 119a a § 174a zákona o pobytu cizinců, a o porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Současně s tím byl porušen čl. 16 odst. 3 Všeobecné deklarace lidských práv, obdobně tak čl. 23 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a čl. 9 Úmluvy o ochraně práv dítěte, přičemž z uvedených ustanovení je zřejmé, že by měla být práva dítěte nadřazena zájmu na vyhoštění osoby, která prokazuje svůj zájem na svěření dětí do péče. Žalovaný i soud se však otázkou citových vazeb dětí na otce nezabývaly.

[16] Stěžovatel považuje za lichou domněnku městského soudu o tom, že veřejný zájem na vyhoštění převáží nad zájmem ochrany soukromí a rodinného života. Za nesprávné také považuje konstatování soudu, že vazby, které v České republice má, nejsou tak zásadní, aby byly nepřiměřeně zasaženy.

[17] K odůvodnění městského soudu týkajícímu se jeho integrace uvádí, že je zde integrován a k zemi původu nemá žádné vazby. Český jazyk ovládá a dokáže se domluvit, neovládá jej však natolik, aby byl schopen porozumět správnímu řízení. Proto požádal o účast tlumočníka. Tento fakt mu však nelze přisuzovat k tíži.

[18] V závěru kasační stížnosti navrhl, aby rozsudek městského soudu byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[19] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížností může být napaden pouze způsob rozhodování správního soudu, a proto se nebude vyjadřovat. V rámci vyjádření pak odkázal na shromážděný spisový materiál.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[21] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností, kterou stěžovatel spatřuje v tom, že žalovaný ani městský soud se dostatečně nezabývaly otázkou přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, ke které jsou správní soudy povinny přihlížet i bez námítky, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se

pokračování

jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[22] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že není nepřezkoumatelný. V odůvodnění rozsudku jsou úvahy městského soudu o přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života zcela jednoznačné a je z nich zřejmé, z jakého skutkového stavu vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Své úvahy detailně rozebral na straně šesté a sedmé napadeného rozsudku, kde je dostatečně odůvodněno, proč ve správním vyhoštění nespátňuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Uvedl, že stěžovatel u sestry pobýval pouze krátce, přičemž není možné hodnotit, že se jednalo o trvalé soužití. Z odůvodnění napadeného rozsudku také vyplývá, že vazby, které si stěžovatel na území České republiky od roku 2009 vytvořil, nelze považovat za natolik zásadní, aby byly vyhoštěním nepřiměřeně zasaženy.

[23] Podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2. zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

[24] Podle § 119a odst. 2 téhož zákona rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.

[25] Podle § 174a zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[26] Stěžejní námitkou kasační stížnosti je, že stěžovatel má v České republice své rodinné vazby, které by správním vyhoštěním byly zpřetrhány. Jako novou skutečnost k tomuto tvrzení uvedl, že dne 18. 1. 2017 uznal ke svým dvěma nezletilým dcerám otcovství. Tato skutečnost však nastala v době, kdy již bylo ukončeno řízení před městským soudem a ve věci byl vydán dne 14. 10. 2016 rozsudek. Stěžovatel v řízení před správními orgány i v řízení před soudem uvedl skutečnost, že dne 1. 2. 2016 podal žalobu na určení otcovství, nicméně rozhodnuto o ní bylo až po skončení uvedených řízení.

[27] Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda tato okolnost, spočívající v právním uznání otcovství a tudíž ve vzniku rodičovské odpovědnosti, může mít vliv na řízení před zdejší soudem. V tomto případě je potřeba vzít v potaz § 75 odst. 1 s. ř. s., který stanovuje, že soud při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho rozhodování. Toto zákonné pravidlo ovšem může být prolomeno jinou normou, která požívá aplikační přednosti (viz rozsudky zdejšího soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, ze dne 22. 4. 2011, č. j.

5 Azs 3/2011 – 131, srov. také nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03, a ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 712/05).

[28] Zmiňovaná rozhodnutí zdejšího soudu se týkala aplikační přednosti čl. 2 a čl. 3 Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“) a z nich vyplývající zásady „*non-refoulement*“. Nejvyšší správní soud neshledal důvod odchýlit se od tohoto závěru ani v případě čl. 8 Úmluvy, který má na základě čl. 10 Ústavy rovněž aplikační přednost. Tento závěr podporuje také judikatura zdejšího soudu (viz rozsudek ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 - 65). Posledně citovaný rozsudek dospěl k závěru, že soud bude povinen prolomit pravidlo stanovené v § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu možného porušení čl. 8 Úmluvy pouze ve výjimečných případech. A to tehdy, pokud (1) stěžovatel v řízení před soudem uvede skutečnosti, které nastaly až po právní moci rozhodnutí správního orgánu, (2) tyto skutečnosti nebyly bez vlastního zavinění stěžovatele předmětem zkoumání správního orgánu, (3) zároveň se o těchto skutečnostech lze domnívat, že by mohly být relevantní pro případné nevyhoštění, a (4) soud neshledá dostatečné záruky, že tyto nové skutečnosti budou dodatečně posouzeny v novém správním řízení (viz i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2015, č. j. 9 Azs 167/2015 - 53). Tyto podmínky při tom musí být splněny kumulativně.

[29] O splnění první a druhé podmínky není pochyb. Otcovství bylo uznáno dne 18. 1. 2017, tedy po vydání rozhodnutí žalovaného (i rozsudku městského soudu). Je tedy zřejmé, že stěžovatel nemohl uplatnit tyto skutečnosti ve správním řízení. V posuzované věci je splněna i třetí podmínka, neboť tvrzená skutečnost o uznání otcovství, doložená protokoly o uznání otcovství souhlasným prohlášením rodičů, by mohla mít vliv na jeho případné nevyhoštění z důvodu nepřiměřeného zásahu do rodinného života.

[30] Nejvyšší správní soud však neshledal splnění čtvrté podmínky. Jak již totiž upozornil městský soud, existuje možnost stanovená v § 122 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Ta stěžovatele, za situace, kdy došlo k podstatné změně okolností, které byly důvodem vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, opravňuje podat žádost o vydání nového rozhodnutí, kterým může být rozhodnutí o správním vyhoštění zrušeno. Takové rozhodnutí je také přezkoumatelné ve správním soudnictví.

[31] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud nepochybuje, že případná nová žádost stěžovatele by byla přípustná vzhledem k povaze skutečností, které stěžovatel nově namítal v řízení před zdejším soudem a vzhledem k tomu, že tyto skutečnosti mají oporu v listinách, které soudu předložil. Z výše uvedených důvodů je tak potřeba zhodnotit, zda nemůže dojít k prolomení zákonného pravidla příkazujícího soudu vycházet ze skutkového a právního stavu v době jeho rozhodování. Není proto možné, aby Nejvyšší správní soud k nově uznanému otcovství přihlížel.

[32] Stěžovatel namítal, že nebyl proveden navrhovaný důkaz v podobě výsledku jeho sestry, ani že nebylo provedeno místní šetření za účelem prokázání jím tvrzených skutečností. K této námitce je potřeba uvést, že pokud žalovaný i soud, po zhodnocení všech skutkových okolností, dospěli k závěru, že bydlení u jeho sestry nemohlo mít s ohledem na délku jeho trvání charakter trvalého soužití, nebylo nutné provádět důkaz výsledkem jeho sestry, neboť ten nemohl na závěru o délce společného bydlení nic změnit. Co se námitky neprovedení místního šetření týče, ta není dle § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustná. Dle toho ustanovení totiž nejsou přípustné důvody kasační stížnosti, které stěžovatel

pokračování

neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. V tomto případě je zřejmé, že uvedený důvod mohl stěžovatel namítat již v řízení před městským soudem, což však neučinil. Tato námitka je tak nepřípustná.

[33] Nejvyšší správní soud posoudil další námitky stěžovatele a dospěl k závěru, že tyto jsou téměř identické se žalobními námitkami, se kterými se v napadaném rozhodnutí podrobně vypořádal již městský soud. K tomuto je potřeba zohlednit dvě skutečnosti. Nejprve skutečnost, že podstatou kasačního přezkumu je přezkum rozhodnutí krajského soudu pouze v rozsahu námitek, které stěžovatel uvede (s výjimkami danými § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Druhou skutečností je, že kvalita podané kasační stížnosti předurčuje kvalitu vypořádání kasačních námitek. Stěžovatel proto musí zásadně reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které krajský soud v rozhodnutí uvedl, nesprávné. Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v žalobě, může to vést k jejich neprojednatelnosti, pokud se s rozhodovacími důvody krajského soudu mívá, případně tím předurčuje rozsah a podrobnost vypořádání zdejším soudem.

[34] Kasační stížnost z větší části pouze přebírá žalobní námitky, aniž by podrobněji uváděla, proč je vypořádání provedené městským soudem chybné. Těmto obecným námitkám bude tedy odpovídat i jejich vypořádání zdejším soudem, které bude také v obecné rovině.

[35] Námitku nesprávného poučení a porušení zásady správního řízení stanovené v § 4 spr. ř. stěžovatel ničím nepodložil a ponechal ji pouze v obecné rovině. Žalovaný toto tvrzení zhodnotil stejně a z rozsudku městského soudu implicitně plyne, že ten se k odůvodnění žalovaného, že se jedná o pouhé obecné, ničím nepodložené tvrzení, přiklonil. Za této situace, kdy ani v kasační stížnosti své tvrzení nijak nedokládá, není možné, aby se jím zdejší soud zabýval.

[36] K námitce, že tvrzení o vztahu stěžovatele a jeho sestry není účelové, je potřeba uvést, že zdejší soud se zcela ztotožňuje s vypořádáním, které provedl městský soud. Z pobytové historie stěžovatele je zřejmé, že od roku 2009 až do doby svého propuštění z výkonu trestu u sestry nebydlel. Ve společné domácnosti s ní začal žít až po návratu z vězení, kdy již věděl, že bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. Pro posouzení charakteru bydlení u jeho sestry je také potřeba zohlednit, že neměl jinou možnost ubytování, neboť právní titul k užívání jeho posledního ubytování zanikl v době, kdy se nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody. Po propuštění z věznice se tam tedy nemohl již vrátit a nezbyvalo mu tak, než se ubytovat u sestry. Navíc sám stěžovatel v řízení před správním orgánem I. stupně uvedl, že kromě toho, že chce počkat na rozhodnutí soudu o určení otcovství, mu nic nebrání ve vycestování. Uvedl také, že pokud bude rozhodnuto o správním vyhoštění, tak vycestuje. Z uvedeného je tedy patrné, že stěžovatel svého pobytu u sestry účelově využil pro tvrzení, že jeho vyhoštěním by byly zpretrhány rodinné vazby.

[37] Pokud stěžovatel v kasační stížnosti uvádí k důvěryhodnosti jeho vztahu se sestrou to, že s ní byl v kontaktu po celou dobu svého a jejího pobytu na území České republiky, je potřeba uvést, že toto tvrzení uvádí poprvé až v kasační stížnosti.

[38] Podle § 109 odst. 5 s. ř. s. platí, že „*Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.*“ Toto ustanovení upravuje koncentrační mechanismus, který brání tomu, aby do řízení o kasační stížnosti byly vnášeny skutkové novoty, tedy zcela nová tvrzení o určitých skutečnostech, se kterými nebyl krajský soud seznámen. Pokud by kasační soud k těmto novým skutečnostem přihlížel, dostal by se do role prvostupňového soudu, čímž by tak popřel svou roli soudu přezkumného. Smyslem tohoto ustanovení je zamezit situaci, kdy by Nejvyšší správní soud rozhodoval o kvantitativně i kvalitativně bohatším návrhu stěžovatele, než o jakém mohl rozhodovat krajský soud v předchozím řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, sp. zn. 4 Azs 1/2004 - 68).

[39] Pokud tedy stěžovatel neuvedl v řízení před městským soudem, že vztah se sestrou udržoval i před nástupem do výkonu trestu, není možné, aby k uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud přihlížel.

[40] K námitce vztahující se k tomu, že stěžovatel ovládá český jazyk a dokáže se domluvit, nicméně neovládá jej natolik, aby byl schopen porozumět správnímu řízení, je potřeba uvést, že tato námitka je důvodná. Ze samotné skutečnosti, že stěžovatel měl v řízení před správními orgány i městským soudem tlumočníka, není možné bez dalšího usuzovat, že není schopen se domluvit českým jazykem. Nelze z toho pak dovozovat, že se stýká pouze s komunitou vietnamsky mluvících lidí, čímž je vyloučena jeho integrace. Otázku ovládání českého jazyka nicméně městský soud posuzoval jako jednu z mnoha dalších při zhodnocení podmínek stanovených judikaturou Evropského soudu pro lidská práva pro posouzení zásahu do rodinného a soukromého života, konkrétně v bodě 3) níže uvedených podmínek. Dospěl při tom k závěru, že většina jich svědčí v neprospěch stěžovatele.

[41] Podmínkami pro posouzení zásahu do rodinného a soukromého života jsou: 1) rozsah, ve kterém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, 2) délka pobytu cizince ve smluvním státě, který jej hodlá vyhostit, 3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, 4) existence nepřekonatelné překážky k rodinnému a soukromému životu v zemi původu, 5) imigrační historie cizince, tj. porušování pravidel cizineckého práva v minulosti, 6) povaha a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, body 57-58, a jeho rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku.

[42] I pokud se tyto podmínky posoudí nově, tedy bez posouzení toho, zda stěžovatel hovoří či nehovoří česky, pak Nejvyšší správní soud dospívá k závěru, že ve svém souhrnu bylo vyhodnocení provedené městským soudem správné. Podmínka 1) stěžovateli nesvědčila, neboť, ten nepřiměřený zásah do svého rodinného a soukromého života vztahoval zejména k žití ve společné domácnosti se svou sestrou, přičemž k ní se nastěhoval až v době, kdy svým pobytem na území České republiky porušoval právní předpisy. Nelze proto uvedené považovat za důvod nevydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Pokud jde o vztah k jeho družce a dcerám, je potřeba uvést, že družka se

pokračování

nacházela ve výkonu trestu odnětí svobody a ke svým dcerám nedisponoval rodičovskou odpovědností a byly v pěstounské péči. Nežil s nimi ve společné domácnosti a ze spisového materiálu není zřejmé, že by s nimi byl v bližším kontaktu. Ani druhá podmínka stěžovateli nesvědčí, jelikož doba jeho pobytu nebyla příliš dlouhá. Na území České republiky pobýval od roku 2009 a v roce 2015 se stal jeho pobyt neoprávněný, navíc přibližně rok doby pobytu strávil stěžovatel ve výkonu trestu odnětí svobody. Podmínka 3), přestože úvaha městského soudu o tom, zda je schopen se domluvit česky, byla nesprávná, též svědčí ve stěžovatelův neprospěch. Ten totiž neuvedl žádné zásadní vazby k České republice a navíc ve své výpovědi ze dne 8. 2. 2016 výslovně uvedl, že zde žádné vazby nemá. Ke čtvrté podmínce je nutno uvést, že z řízení před správními orgány, ani z řízení před městským soudem neplyne, že by existovala nějaká nepřekonatelná překážka v jeho rodinném či soukromém životě v zemi původu. Proto ani tato podmínka stěžovateli nesvědčí. U podmínky 5) městský soud nesprávně uvedl svou chybnou úvahu z podmínky 3), když zhodnotil, že stěžovatel celou dobu svého pobytu strávil pouze ve vietnamské komunitě. Stěžovatel do doby spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky neporušil žádná pravidla cizineckého práva. Je proto poněkud sporné mu přičítat skutečnost, že v době výkonu trestu odnětí svobody ztratil oprávnění k pobytu na území České republiky a od 22. 11. 2015 (21. 11. 2015 nabylo právní moci rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 11. 9. 2015) byl jeho pobyt neoprávněný. Z České republiky totiž nemohl v uvedené době vycestovat. Z posouzení této podmínky zcela jednoznačně neplyne, zda přispívá ku prospěchu či neprospěchu stěžovatele, lze ji tedy považovat za neutrální. Při posouzení podmínky 6) je potřeba zohlednit, že stěžovatel porušil zákon o pobytu cizinců tím, že na území České republiky pobýval bez jakéhokoli oprávnění, nicméně neoprávněný pobyt byl pouze krátký. Ke spáchání trestného činu, za který byl odsouzen, je potřeba uvést, že sám o sobě nebyl důvodem pro rozhodnutí o správním vyhoštění. Nelze tedy zcela jednoznačně zhodnotit, zda tato podmínka svědčí v jeho neprospěch. Všechna uvedená kritéria je však potřeba posoudit společně a následně dospět k celkovému hodnocení.

[43] Nejvyšší správní soud po novém zhodnocení podmínek dospěl ke stejnému závěru jako městský soud, a sice že ve vzájemných souvislostech nelze shledat nepřiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele. Výše uvedené posouzení jednotlivých podmínek je třeba shrnout tak, že v době rozhodování žalovaného stěžovatel neměl na území České republiky žádné významné soukromé či rodinné vazby, které by mohly být správním vyhoštěním zasaženy. Vzhledem k tomu i krátkodobé porušení zákona o pobytu cizinců nebránilo rozhodnutí o jeho vyhoštění. Z výše uvedeného je zřejmé, že nesprávná úvaha městského soudu týkající se schopnosti stěžovatele ovládat český jazyk nemohla mít vliv na celkové posouzení zásahu do rodinného a soukromého života. Nelze proto sdílet jeho námitku, že správním vyhoštěním dojde k nepřiměřenému zásahu do jeho rodinného a soukromého života.

IV. Závěr

[44] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[45] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu